

Lausunto kuntalain hallituksen esitysluonnoksesta

212/00.001/2014

KH § 157

Valtionvarainministeriö pyytää lausuntoa kuntalain hallituksen esitysluonnoksesta. Kuntalain kokonaisuudistuksen tavoitteena on uudistaa kuntalaki siten, että siinä otetaan huomioon kuntien muuttuvasta toimintaympäristöstä ja uusista kuntahallinnon rakenteista aiheutuvat muutostarpeet. Uusi kuntalaki korvaisi vuoden 1995 kuntalain. Kuntalaki olisi edelleen kunnan hallintoa, päätöksentekomenettelyä ja taloutta koskeva yleislaki. Heinäkuussa 2012 VM asetti kokonaisuudistusta varten parlamentaarisen seurantaryhmän, työvaliokunnan ja neljä valmistelujaostoa: toimielimet ja johtaminen-, demokratia-, talous sekä kunnat ja markkinat -jaostot.

Erityisesti pyydetään lausumaan seuraavista kysymyksistä:

- kunnan toiminnan käsite (6§)
- kunnan tehtäviä, järjestämisvastuuta ja palvelujen tuottamista koskevat ehdotukset (7-9§)
- kuntatalousohjelma (12 §)
- kuntavaalien ja valtuuston toimikauden alkamisen ajankohdan muuttaminen (15 §)
- valtuuston kokoa koskeva sääntely (16 §)
- osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet sekä vaikuttamistoimielimiä kuten nuorisovaltuustoja koskevat ehdotukset (5 luku)
- kunnan toimielinorganisaation ja johtamisen vaihtoehtoiset organisoititavat (31, 34 ja 38 §)
- alueellisia toimielimiä koskevat ehdotukset (37 §)
- kuntastrategia (39 §)
- kunnanhallituksen ja kunnanhallituksen puheenjohtajan tehtävät (40 ja 41 §)
- johtajasopimus (43 §)
- omistajaohjausta ja kuntakonsernin johtamista koskevat ehdotukset (6 §, 47 - 49 §)
- kuntien yhteistoimintaa koskevat ehdotukset (8 luku)
- luottamushenkilöiden vaalikelpoisuuteen ehdotetut muutokset, erityisesti kunnanhallituksen osalta tytäryhteisöjen hallitusten jäseniä ja puheenjohtajistoa koskevat ehdotukset (74 § 1 ja 4 mom)
- päätoimisen ja osa-aikaisen luottamushenkilön asemaa ja luottamushenkilön oikeutta saada vapaata työstään koskevat ehdotukset (81 ja 82 §)
- sidonnaisuuksien ilmoittaminen (85 §)
- kunnallisen puoluerahoituksen läpinäkyvyyttä koskevat ehdotukset (19 § 2 mom ja 83 § 3 mom)
- otto-oikeuden rajaamisesta kunnanhallitukselle (93 §)
- toimielinten sähköisiä päätöksentekotapoja koskevat ehdotukset (99 - 101 §) sekä kunnan ilmoitusten, kunnan toimintaa koskevien tietojen ja pöytäkirjojen julkaisemisesta tietoverkoissa (109 ja 110 §,

141 §)

- alijäämän kattamisvelvollisuudesta määrääjassa ja kattamisvelvollisuuden ulottamisesta kuntayhtymiin (111 §)
- erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan ja kuntayhtymän arviointimenettely (119 ja 120 §)
- tarkastuslautakuntaa koskevat ehdotukset (122 §)
- tilintarkastus (123 §)
- tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajien tietojensaantioikeus (125 §)
- kunnantoimintaa markkinoilla koskevat ehdotukset kuten kunnan myöntämien lainojen, takausten sekä vakuuksien rajaaminen, kunnan kiinteistön luovutus ja julkisen palvelun velvoite (15 luku)
- lakiluonnoksen rakenne ja siirtymäsäännökset

Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään 26.8.2014 sähköpostilla VM:lle. Lausunnossa toivotaan käytettävän em. otsikointia. Lausuntoa antavien kuntien toivotaan sisällyttävän omiin lausuntoihinsa nuoria edustavien tahojen näkemyksiä. Lain on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2015. Siirtymäsäännösten perusteella eräät yksittäiset säännökset tulevat voimaan myöhemmin. Lakiluonnos on luettavissa osoitteessa:

http://www.vm.fi/vm/fi/04_julkaisut_ja_asiakirjat/03_muut_asiakirjat/20140508Lausun/01_HE_kuntalaki.pdf

Lisätietoja asiasta antaa kunnanjohtaja, puh. 044 7104 400.

KUNNANJOHTAJA:

Kunnanhallitus toteaa lausuntonaan seuraavaa:

12 - 13 §: Neuvottelumenettelyn sisältö ja neuvottelukunnan toimintamandaatti tulee olla riittävä muodostaakseen todellisen vaikutusmahdollisuuden asioiden valmisteluun.

19 §: Kunnallinen puoluetuki ei sovellu Suomen kunta politiikkaan.

23 - 25 §: Kahden/neljän/viiden prosentin rajan määrittely tulee perustua kuluneen vuoden joulukuun väkilukuun.

26 - 28 §: Erilaisten erityisryhmien lakisääteiset toimielimet ovat yleistymässä. Erilaisten lakisääteisten yhden asian neuvostojen tai vastaavien elinten lisääminen nykyisestä on toimintaa ja toimintakykyä hajauttavaa ja johtaa päätöksenteon ja valmistelun pirstaloitumiseen.

39 §: Strategiaa koskevat määräykset tulee olla riittävän väljiä mahdollistaakseen myös paikallisesti toimivat vaihtoehdot toimintamallit.

43 §: Johtajasopimuksen valtuuston päättämänä on johtajan toimivallan julkisuuden ja yleisen hyväksyttävyyden kannalta erittäin suotavaa.

85 §: Sidonnaisuuksien ilmoittaminen lisää hallinnon läpinäkyvyyttä.

88 - 90 §: Jako työ- ja virkasuhteeseen on keinotekoinen. Kumminkin, kuten myös luottamushenkilöt, toimivat nykyisellä lainsäädännöllä samalla virka- ja rikosoikeudellisella vastuulla.

111 §: Tasapainottamisvaatimuksen ja alijäämän kattamisveloitteen rinnalla on huolehdittava siitä, että kuntien velvoitteet ja resursointi ovat suhteessa keskenään. Nykyinen suuntaus on tältä osin erisuuntainen. **Kattamisvelvoiteaikaa ei tule lyhentää tilanteessa, jossa valtiovallan päätöksiin, alijäämän kattamisen edellytykset huononevat systemaattisesti lisääntyneiden tehtävien ja vähenvän rahoitusosuuden ja verokertymään vaikuttavien kehysratkaisujen myötä. Päin vastoin tasapainottamisvaatimuksessa tulisi huomioida em. kumulatiiviset vaikutukset vastaavin kattamisvelvoiteajan pidennyksin.**

115 §: Konsernitilinpäätös antaa oikeamman kuvan kunnan taloudesta. Siksi myös konsernitilinpäätökset tulee jatkossa tilastoida nykyistä paremmin.

123 §: Tilintarkastusyhteisön luonnollinen toimikausi on valtuustokausi, eli neljä vuotta, tai pidempi.

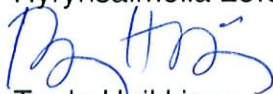
130 §: Rajoitukset pienentävät varsinkin taantuvien kuntien mahdollisuuksia tukea aloittavaa tai laajentavaa yritystoimintaa. Toisaalta sillä pienennetään veronmaksajille tulevaa riskiä ja parannetaan kilpailuneutraliteettiä.

Muilta osin kunnanhallituksella ei ole huomautettavaa lakiluonnoksesta.

Päätös: Kunnanhallitus hyväksyi.

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta pöytäkirjasta kirjoitetun otteen oikeaksi todistaa:

Hyrynsalmella 25.08.2014

Tuula Heikkinen
Pöytäkirjanpitäjä